

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับ มัธยมศึกษา*

THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE AND SKILLS IN THE 21ST CENTURY : A CASE STUDY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์¹ และ พระมหาอรุณ ปญญารุโน²

Kanjira Wjitwatcharak¹ and Phramaha Aroon Panyaruno²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: kanjira9@gmail.com

วันที่รับบทความ : 20 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 23 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 25 กุมภาพันธ์ 2567

Received 20 January 2024; Revised 23 February 2024; Accepted 25 February 2024

บทคัดย่อ

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทสำคัญในการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันต้องการทักษะที่ไม่เพียงแต่เน้นการรู้จักเนื้อหาวิชาการ แต่ยังต้องการทักษะอื่นๆ เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกัน และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทหลักของการพัฒนาทักษะเหล่านี้คือ การเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต โดยเฉพาะการคิดสร้างสรรค์และคิดเชิงวิพากษ์, การเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยี, การพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน, การสร้างความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: บทบาท, การพัฒนาทักษะ, การพัฒนาความรู้, ความรู้ที่นักเรียน, นักเรียนมัธยมศึกษา, ความรู้ในศตวรรษที่ 21

Citation:

* กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์ และ พระมหาอรุณ ปญญารุโน. (2567). การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารกวีานพะเยา, 1(1), 56-62.

Kanjira Wjitwatcharak and Phramaha Aroon Panyaruno. (2024). The Development of Knowledge and Skills in the 21st Century : A Case Study of Secondary School Students. Journal of Kwan Phayao, 1(1), 56-62;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

Abstract

The development of knowledge and skills in the 21st century plays a crucial role in education and student development, as the rapidly changing world of today demands not only academic content knowledge but also other skills such as critical thinking, technology use, collaboration, and effective communication. The main roles of developing these skills include preparing students for the future, particularly in terms of creative and critical thinking, enhancing technology skills, fostering collaboration, building lifelong learning capabilities, and encouraging creativity. These roles are essential in ensuring that students are well-equipped to face future challenges effectively.

Keywords: Role, Skill Development, Knowledge Development, Student Knowledge, Secondary School Students, 21st Century Knowledge.

บทนำ

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมอย่างรวดเร็ว โดยการพัฒนาทักษะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มักจะรวมถึงทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน รวมไปถึงทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ (Saavedra & Opfer, 2012).

กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา

กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะเน้นไปที่การพัฒนาและส่งเสริมทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นักเรียนในระดับนี้มักจะเริ่มต้นเข้าสู่โลกของการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ๆ ที่เน้นการใช้วิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการคิดวิเคราะห์

การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้องการการเรียนรู้ที่ไม่เพียงแต่เน้นที่เนื้อหาวิชาแต่ยังรวมถึงการเรียนรู้ทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เช่น การสร้างโครงการร่วมกับ

เพื่อน การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หรือการพัฒนาโครงการที่ใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

การประยุกต์ใช้ทักษะในห้องเรียน

การประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ในห้องเรียนสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้การเรียนรู้แบบโครงการ (Project-Based Learning) ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาและฝึกฝนทักษะการทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการแก้ปัญหาผ่านการทำงานจริง นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือแอปพลิเคชันในการศึกษาก็ช่วยเพิ่มทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชีวิตประจำวัน (Partnership for 21st Century Learning, 2019)

บทบาทของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21

บทบาทของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันต้องการทักษะที่ไม่ใช่เพียงแต่เน้นการรู้จักเนื้อหาวิชาการ แต่ยังต้องการทักษะที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเติบโตในทุกๆ ด้าน เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกันและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคือ บทบาทหลัก ของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21

1. บทบาทในการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต

การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคต โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ การพัฒนา ทักษะ การคิดสร้างสรรค์ และ การคิดเชิงวิพากษ์ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บทบาทในการเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยี

การเรียนรู้ทักษะด้านเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญในศตวรรษที่ 21 เพราะเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต เช่น การเรียนรู้ การทำงาน และการสื่อสาร นักเรียนที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีจะสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมให้พวกเขาสามารถทำงานในโลกดิจิทัลได้ดีขึ้น

3. บทบาทในการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน

การทำงานร่วมกันเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตในสังคม การพัฒนาทักษะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานในทีมได้ดี โดยเน้นการ สื่อสาร และ การประสานงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้พวกเขาสามารถทำงานในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายและมีการเปลี่ยนแปลงได้

4. บทบาทในการสร้างความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่แค่การเรียนรู้ในห้องเรียน แต่ยังรวมถึงการพัฒนาทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ทักษะการ เรียนรู้ด้วยตนเอง และการปรับตัว เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับความท้าทายในอนาคตได้

5. บทบาทในการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์

ทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ และนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เป็นนวัตกรรม การพัฒนาทักษะนี้ในผู้เรียนจะช่วยสร้างผู้ที่มีความสามารถในการคิดและสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญในยุคที่การแข่งขันทางนวัตกรรมสูง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษา

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทย ที่ต้องการการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง การพัฒนาทักษะเหล่านี้ไม่ได้จำกัดแค่ทักษะทางวิชาการ แต่รวมถึงทักษะทางสังคมและเทคโนโลยีที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษามีความพร้อมในการเผชิญกับความท้าทายในอนาคตได้

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ในบริบทของประเทศไทย

ในประเทศไทย การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้รับการยอมรับและมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้เริ่มส่งเสริมการเรียนรู้

การสอนที่เน้นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้เทคโนโลยีอย่างมี
ประสิทธิภาพ (สุนทรียา สอนทอง, 2015).

ทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21

1. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)

นักการศึกษาในประเทศไทยเช่น ศิริรัตน์ คมขำ (2016) เน้นการพัฒนา ทักษะการคิด
เชิงวิพากษ์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลและการ
ประเมินผลอย่างมีเหตุผล การฝึกฝนทักษะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจในสถานการณ์ที่
ไม่แน่นอน และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะการทำงานร่วมกัน และการสื่อสาร (Collaboration and Communication Skills)

ตามที่ อัมพร วรรณวิทย์ (2017) ได้กล่าวไว้ ทักษะในการ ทำงานร่วมกัน เป็นหนึ่งใน
ทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะในยุคที่การทำงานเป็นทีมและการ
สื่อสารในรูปแบบต่างๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นในทุกด้านของการทำงานและการดำเนินชีวิต
การพัฒนาทักษะนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ทักษะการใช้เทคโนโลยี (Technology Skills)

สถานการณ์ในประเทศไทยมีการใช้งาน เทคโนโลยี ในการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
การนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถ
เข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการทำงานในอนาคต
(นันทนา กุลอุดม, 2019)

บทบาทของการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญมากในด้านการศึกษา
เนื่องจากโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้การ
เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อให้พวกเขาสามารถปรับตัวและเติบโตใน
สังคมและโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของบทความมีดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้นักเรียนสามารถรับมือกับความท้าทายและปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ โดยการฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิพากษ์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยี
2. การเรียนรู้แบบยั่งยืน การพัฒนาไม่เพียงแต่ทักษะด้านวิชาการ แต่ยังเป็นการพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสำคัญมากในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์
3. การประยุกต์ใช้ทักษะในชีวิตจริง ทักษะที่เรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตได้จริง โดยเฉพาะทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้พวกเขามีความพร้อมในการทำงานในโลกที่มีการแข่งขันสูง
4. การส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย: บทความนี้เน้นถึงความสำคัญของการใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project-Based Learning) และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นได้มากขึ้น

สรุป

การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสะท้อนถึงแนวทางในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 และเน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาไม่เพียงแต่ทักษะทางวิชาการ แต่ยังรวมถึงทักษะการใช้ชีวิตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโลที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง มีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกัน และการพัฒนาแนวคิดสร้างสรรค์ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ในโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างมั่นใจและประสบความสำเร็จ และเน้นถึงความสำคัญของการ

พัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และแสดงให้เห็นว่าเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเผชิญกับโลกที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- นันทนา กุลอุดม. (2019). การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรม*, 25(3), 85-98.
- ศิริรัตน์ คมขำ. (2016). การพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาศาสตร์*, 18(2), 45-60.
- สมพร ภู่งษ์. (2018). การใช้การเรียนรู้แบบโครงการในห้องเรียน: การพัฒนาและประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษาและเทคโนโลยี*, 16(2), 58-70.
- สุนทรียา สอนทอง. (2015). การพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21: แนวทางและกลยุทธ์ในการศึกษาไทย. *วารสารการศึกษากับการพัฒนา*, 12(1), 32-44.
- อัมพร วรรณวิทย์. (2017). ทักษะการทำงานร่วมกันในศตวรรษที่ 21: แนวทางและวิธีการพัฒนา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 15(4), 120-134.
- Partnership for 21st Century Learning. (2019). Framework for 21st century learning. *P21*.
- Saavedra, A. R., & Opfer, V. D. (2012). Teaching and learning 21st century skills: Lessons from the learning sciences. *The International Society for Research in Education and Development*.